

i Provinserne er der ydet Statstilskud siden 1883—84, det er efterhaanden og hurtigt vokset fra 5,000 Kr. til 9,000 Kr., til 14,000 Kr. og 16,000 Kr. i indeværende Finansaar. Skolerne ere med enkelte Undtagelser oprettede og ledede af Handelsforeningen i vedkommende Købstad, hvorved den fornødne Støtte er sikret dem. Provinsernes Handelsforeninger have indgivet Andragende om Forhøjelse. Denne er bevilget med 7,000 Kr. paa det foreliggende Finanslovsforslag, saaledes at de fremtidig blive støttede med ca. 23,000 Kr. Endvidere have de nævnte Foreninger nedsat et fast Udvalg for Skolevæsenet, der sammen med Ministeriets tilsynsførende bestemmer Undervisningsplanen og Eksamenforordningerne ved de af Handelsforeningerne oprettede Skoler og vaager over, at Planerne gennemføres. — Dernæst har Ministeriet paa Finansloven 1904—05 foreslaaet 50,000 Kr. — fordelte paa 2 Aar — til en Bygning for den jydsk Handelskøleskole i Aarhus. Man har ved denne Bevilling imødekommet et Ønske, der i en Del Aar stærkt er fremsat af den jydsk Handelsstand, som selv har givet et Bidrag paa 80,000 Kr. til samme Bygning og endvidere tegnet Garanti for Skolens Drift, i alt Fald i de første 5 Aar. Mens Handelsskolerne i Provinsbyerne ere Aftenskoler, er det Meningen, at den Handelskøleskole, der oprettes der, skal give etaarige Kursus for dem, der ønske videregaaende Uddannelse. — Paa Finanslovene 1900—01 og 1901—02 bevilgedes 200,000 Kr. til „Foreningen for unge Handelsmænds Uddannelse“ til Opførelse af en Skole i København for Handelslærlinge og unge Handelsmænd. Initiativet til Oprettelsen af en saadan Skole er udgaaet fra den af mig nævnte Forening, i hvis Virksomhed det maa antages, at Handelsstandens egne Ønsker og Bestræbelser for de unge Handelsmænds købmandsmæssige Uddannelse særlig finder Udtryk. Ligeledes ere de betydelige Pengemidler, der ud over Statstilskuddet ere anvendte til dette Bygearbejde, ca. $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., tilvejebragte ved Bidrag fra Handelsstanden og dens Organisationer. Skolen havde hidtil et Statstilskud af 2,000 Kr., det blev i 1902—03 forhøjet til 7,000 Kr. Skolen har haft betydelig Tilgang, saa det er blevet nødvendigt at oprette flere Filialer. — Endvidere er der i en Aarrække paa Finansloven ydet et aarligt Tilskud paa 4,000 Kr. til „Handelsskolen for Kvinder i København“. Til den videregaaende Uddannelse af Lærere ved Handelsskoler er der draget Omsorg ved Ferie-

kursus, som aarlig afholdes paa Statens Bekostning.

Dette er Statens Bidrag til unge Handelsmænds Undervisning, ydet i København og i næsten alle Købstæder til Skoler oprettede af Handelsforeninger, som staa under Handelsstandens egen Ledelse og Tilsyn, ligesom det er Handelsforeningerne, der tilskyde Bidragene. Dette svarer til den tekniske Undervisning i Byerne, hvor Staten yder Tilskud til Skoler oprettede af Haandværkernes egne Foreninger og Organisationer og ledede af disse. Naar nu Andragerne, 7 Bestyrere af private Handelsskoler, udtale, at deres Skolers Eksistens er truet ved Central-skolen i København og nu ved Handelskøleskolen i Aarhus, kan jeg ikke dele den Betragtning, at fordi Staten yder Bidrag til Skoler, oprettede af Handelsstandens Organisationer, bør man ogsaa gaa over til nu at yde Bidrag til private Kursus. I nogle af de til mig rettede Andragender fra de 7 Bestyrere hedder det endogsaa, at deres Eksistens er truet som Følge af „Handelsstandens Indgriben“ i denne Sag. Jeg kan ikke tillægge denne Betragtning Vægt, og det kan i alt Fald ikke føre til, at Staten, fordi Handelsstanden selv mere og mere har taget sig af Skolesagen, saa skulde yde Bidrag til private Kursus med højst uensartet Undervisning, hvad tidligere baade Administrationen og Rigsdagen have været enige om at nægte. Navnlige vilde det være betænkeligt, om Staten, saaledes som foreslaaet i Andragendet, skulde yde obligatorisk Tilskud til private Kursus for enhver Deltager i et saadant; det er den Ordning, som foreslaas. Alle-rede af den Grund maatte jeg være der- imod, at jeg ikke indser, hvorledes man saa skulde nægte det samme over for de talrige private Kursus, der uddanne f. Eks. til Præliminæreksamen. — Jeg betragter altsaa Henvisningen af denne Sag, og deri tror jeg, jeg er i Overensstemmelse med den ærede Ordførers Udtalelser, som en almindelig Opfordring til at tage Spørgsmaalet om Handelsskolerne, om Tilsynet ved disse, om Reglerne for Tilskuddet, og om Uddannelsen af Lærere til dem under Overvejelse, en Overvejelse, der naturligvis ligger saa meget nærmere nu, som Statsbidraget ved Tingets Velvillie i Aar bliver forøget med 7,000 Kr. Der- under falder saa ganske naturligt en nær- mere Overvejelse af det af det ærede Med- lem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) rejste Spørgsmaal. En fælles Undervisning for Handelslærlinge og Haand-